

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

حمید انوری

پنجشنبه ۲۰ جنوری ۲۰۲۲

اندر مورد سید جمال الدین "افغان"

اندر مورد سید جمال الدین "افغان"، جسته و گریخته در این جا و آنجا، چیز چیزی خوانده می شود و گویا کم مانده است بخاطر گل روی آن متوفی، هموطنان ما یخن های همدیگر را بدرند که تو دروغ میگوئی و جفنگ و من راست میگویم و قشنگ و...، بیائید مرده ها را راحت بگذارید و اعمال شانرا، چه خوب بوده و چه بد، به ذات اقدس الهی بسپاریم و اطمینان داشته باشیم که حق به حقدار حتماً میرسد و هر که جوابگوی اعمال خویش است و...

در این مختصر میروم به سراغ یک کتاب و قسمت هائی از آنرا که در مورد سید جمال الدین "افغان" است، خدمت هموطنان تقدیم میدارم، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید:

"... من در سال ۱۳۲۳ مقالاتی در روزنامه هفتگی «رستاخیز ایرن» منتشر ساختم که چرا سید جمال الدین خود را افغانی معرفی می کرده است؟ در آنجا علت را چنین نوشته بودم که چون بجهت مقاصد سیاسی میخواست خود را اهل تسنن بشناساند تا در کشور های اسلامی از لحاظ مذهبی مورد قبول واقع گردد و این امر با ایرانی بودن او که اکثراً شیعه هستند، مشکوک بنظر میرسیده لهذا خود را بافغانستان که مردم آن مانند خودش فارسی زبان، ولی اکثر سنی هستند، نسبت داد، اما او تنها باین عنوان اکتفا نکرد، بلکه در هر جا خود را بگونه ای و عنوانی معرفی نمود و چنانکه اسماعیل رائین در جلد اول صفحات ۳۶۳-۳۶۵ کتاب «فراموشخانه و فراماسونری در ایران» نوشته است: سید جمال الدین در هر کشوری که وارد می شد، نامی به خود می گذاشت و نام و نام خانوادگی، حتی ملیت خود را تغییر میداد، از مجموع اسنادی که از او باقی مانده مسلم شده که او با خط خودش هفده نام و در سائر اسناد و نشریات، چهار نام دیگر با این شرح داشته است:

- ۱- جمال، ۲- جمال الدین، ۳- جمال الدین الاستنبولی، ۴- جمال الدین اسد آبادی، ۵- جمال الدین الحسینی، ۶- جمال الدین حسینی عبدالله بن عبدالله، ۷- جمال الدین الحسینی الاستنبولی (عبدالله)، ۸-

جمال الدين الافغانى الكابلى، ۹- جمال الدين الحسينى الافغانى، ۱۰- جمال الدين الحسينى رومى،
۱۱- جمال الدين الحسينى طوسى، ۱۲- جمال الدين الحسينى الكابلى، ۱۳- جمال الدين السعدآبادى،
۱۴- رومى(تخلص)، ۱۵- شيخ افغانى، ۱۶- جمال الدين افندى، ۱۷- الدين جمال، ۱۸- سيد جمال
افغانى، ۱۹- شيخ جمال الدين، ۲۰- شيخ جمال، ۲۱- السيدالحسينى.

سيد در مدت پنجاه و نه سال عمر خویش با بیست و یک نام زندگى کرده و پروفیسور گلذیهر
در «دائرة المعارف اسلامى» معتقد است که جعل عنوان و نام سيد برای رهائى از زورگوئى و
استبداد دولت ایرا بوده ...

وى در ايران خود را متولد اسد آباد همدان و در عثمانى اهل قریه ترمذ کنار جيحون و در مقدمه
تنها کتابى که بفارسی نوشته، اهل اسعد آباد واقع در بلوک کنار کابل معرفی کرده. در ايران وقتى
از او میپرسیده اند چرا کلمه افغانى را بنام خود اضافه میکنى، میگفته است افغانى تخلص شعری
منست. " به نقل از کتاب (زندگانی سردار کابلی مشتمل بر حوادث افغانستان در قرن نوزدهم میلادی- تألیف
کیوان سمعی)- چاپ اول ۱۳۶۳- صفحات ۹۱- ۹۲- پاورقی

و در صفحه ۹۲ از قول "جرجى زیدان" مؤرخ و داستانسرای مسیحى مصر_ جلد دوم کتاب "مشاهیر
الشرق"، چنین آمده است:

"... در سال ۱۲۵۴ هجرى بدنيا آمده و در سلک رجال حکومت امیر دوست محمد خان انتظام داشته
و همراه قشون او بجنگ هرات رفته و در اختلاف بین پسران امیر دوست محمد خان جانب محمد
اعظم خان را گرفته و وقتى محمد اعظم خان بامارت رسید(درسال ۱۲۸۴) وزیر اول و محل وثوق
عظیم او شد تا اینکه سه ماه بعد از هزیمت محمد اعظم خان در سال ۱۲۸۵ با اجازه امیر شیرعلی
خان از طریق هند، عازم حج گردید. این امور همه در زمانى اتفاق افتاده است که مرحوم سردار
نور محمد خان در افغانستان و در متن قضایا بوده و بواسطه شغلى که داشته بدون تردید رجال
حکومتهاى دوره خود را مى شناخته و با آنان سر و کار داشته است..." صفحه ۹۲ کتاب متذکره-
پاراگراف اول

این بود گوشه از کتاب متذکره فوق در مورد سيد جمال الدين "افغان" که خدمت هموطنان تقدیم شد.
تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل